

MALA ŠOLA RUŠČINE

ДЕНЬ НАРОДНОГО ЕДИНСТВА

► TANJA ANDDER IN JANJA URBAS

4. novembra v Ruski federaciji praznujejo zadnjega izmed državnih praznikov v koledarskem letu – dan narodne enotnosti. Gre za nov praznik, ki ga pod tem imenom obeležujejo od leta 2005.

Čeprav so ime in datum praznika poslanci ruskega parlamenta sprejeli šele 27. decembra 2004, praznik obeležuje dogodke iz davne ruske zgodovine – dokončno osvoboditev Moskve izpod rok poljsko-litovskih zavojevalcev 4. novembra 1612. Tiste dni so Rusi pod vodstvom Kuzme Minina (**Кузьма Минин**) in kneza Dmitrija Požarskega (**Дмитрий Пожарский**) v središču Moskve osvobodili Kitaj-gorod (**Китай-город**) in v naslednjih dneh še Kremelj (**Кремль**). Zapisano je, da naj bi knez Požarski vstopil v Kitaj-gorod z ikono Kazanske Matere božje v rokah, kar naj bi Rusom zagotovilo dokončno zmago. Knez se je ob zmagi zaobljubil, da bo v zahvalo dal zgraditi cerkev, ki se na Rdečem trgu v pisnih virih prvič omenja okrog leta 1625. Znamenita ikona Kazanske Matere božje (**Казанская икона Божией Матери**) pa je tam shranjena še danes.

S temi dogodki se je na ruskem ozemlju zaključilo večstoletno nemirno obdobje vojn in vpadov. Že naslednje leto, konec februarja 1613, so za ruskega carja izvolili Mihaila Fjodoroviča Romanova (**Михаил Фёдорович Романов**) in začelo se je dolgo obdobje vladavine dinastije Romanovih, ki je trajalo vse do oktobrske revolucije leta 1917.

Omeniti velja, da je prav dan narodne enotnosti nadomestil praznični dan 7. novembra, ko so v Rusiji praznovali obletnico začetka oktobrske revolucije. Ta praznik so z vojaškimi paradami obeleževali od leta 1918 do 1992, ko je postal navaden delovni dan.

Tradicija novembrskega praznika pa je postala med Rusi tako zakoreninjena, da je državno vodstvo kar nekaj let reševalo vprašanje, kako ta

Spomenik osvoboditeljema Moskve na Rdečem trgu

praznik umestiti v okvir nove družbeno-politične situacije. Mnenja o tem, ali je dan narodne enotnosti 4. novembra ustrezen rešitev, so v Rusiji še vedno deljena.

Zanimivo in uporabno: iz samostalnika **единство** (jid²instvo) = enotnost lahko izpeljemo pridevnik **единый** (jid²inyj) = enoten. Ta zveni podobno kot slovenski pridevnik »edini«, ki pa ga v ruščino prevajamo kot **единственный** (jid²instv'innyj).